

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050 323 6269
ympäristöasiantuntija Anna Sjövall, puh. 040 169 9605
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2021 § 28 (linkki päätökseen:

<https://bit.ly/3sLPqOQ>) hyväksynyt kaupungin resurssiviisauden tiekartan – kohti hiilineutraalia Grania 2035. Resurssiviisauden tiekartta linjaa kaupungin hiilineutraaliuustavoitteen ja asukkaiden kestäviin elämäntapoihin johtavan ison muutostien vuoteen 2035 asti. Tiekartassa on määritelty pääsääntöisesti laajemmat asiakokonaisuudet ja niiden toteuttamisen valtuustokausittain kohti vuotta 2030 ja 2035. Toimialat kokoavat vuosittain päästövähennysohjelmat, joihin viedään tiekartan tavoitteita konkreettisina tehtävinä ja toimenpiteinä. Työ kattaa kaupungin kaikki toiminnot.

Päästövähennysohjelmien vuosittainen laadinta

Vuoden 2020 keväällä toimialat laativat ensimmäiset päästövähennysohjelmat, vaikka resurssiviisauden tiekartta ei ollut vielä hyväksytty. Ohjelmien tekoa harjoiteltiin osana kaupungin ympäristöjohtamisen kokonaisuutta ja sen kehittämistä. Vuodesta 2021 lähtien päästövähennysohjelmien toimenpiteiden suunnittelu tapahtuu osana kaupungin talousarviota. Talousarviovalmistelun yhteydessä nostetaan tiekartasta toimenpiteitä talousarvioon (esim. investointeja vaativia toimenpiteitä tai suurempia kehityshankkeita). Kaikkia tiekartan toteutukseen liittyviä pienempiä toimenpiteitä ei kuitenkaan käsitellä talousarviotasolla, mutta kaikki, kunakin vuonna toteutettavat isot ja pienet toimenpiteet listataan toimialojen päästövähennysohjelmiin. Mikäli vuoden aikana nousee esille uusia hiilineutraalisuuteen tähtääviä toimenpiteitä tai hankkeita, voivat toimialat lisätä ne myöhemmin päästövähennysohjelmiin.

Toimialojen päästövähennysohjelmat vuodelle 2021

Litteenä olevat päästövähennysohjelmat on hyväksytty toimialakohtaisissa valiokunnissa tammi-helmikuussa ja ne tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi. Päästövähennysohjelmien valiokuntakäsittelyä pyritään jatkossa aikaistamaan, niin että se tapahtuisi kaikilla toimialoilla joului-tammikuun aikana.

Vuoden 2021 päästövähennysohjelmiin on listattu vaikutuksiltaan, tyypiltään ja kooltaan erilaisia toimenpiteitä. Toimenpiteitä on laajasti kaikilta viideltä resurssiviisauden tiekartan kaistalta.

Sivistystoimen päästövähennysohjelmissä yksi keskeinen, kaikki ohjelmat läpileikkaava teema on kestävä ja turvallisen liikkumisen laaja-alainen edistäminen: joukkoliikenteen aktiivinen käyttö, kävely- ja pyöräpysäköinnin olosuhteiden parantaminen ja koulujen piha-alueiden rauhoittaminen autoilulta. Sivistystoimen tulosalueet edistävät kestävästä liikkumisesta tiedottamiseen, kasvatukseen ja valistukseen liittyvillä teoilla. Lisäksi ohjelmissä nostetaan esiin toimenpiteitä kestävästä liikkumisesta infran suunnittelun ja rakentamisessa suhteen yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa. Sivistystoimen ohjelmista löytyy

monipuolisesti toimenpiteitä myös mm. kiertotalouden edistämiseksi, energian säästämiseksi kiinteistöissä, ruokahävikin ja maukkaan kasvivoan edistämiseksi yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa sekä ympäristötietoisuuden lisäämiseksi kaupungissa.

Sosiaali- ja terveystoimen toimialan ohjelmassa keskeistä on kiinteistöjen (Villa Breda ja terveysasema) energiankäytön tehostaminen yhteistyössä tilakeskuksen kanssa, materiaalien käytön optimointi esimerkiksi hygienia- ja kertakäyttötuotteissa, ruokahävikin pienentäminen räätälöityjen annoskokojen suunnittelun avulla sekä sähköautojen hankkiminen kotihoitoon.

Yleishallinnon päästövähennysohjelmassa edistetään erityisesti luonnonvarojen kestävää kulutusta ja kiertotaloutta. Toimenpiteillä edistetään esimerkiksi laitteiden ja kalusteiden ensisijaista korjaamista, kannettavien tietokoneiden leasing-vaihtoehdon pilotointia lukioissa sekä tietohallinnon laiterekisterin rakentamista laitteiden elinkaaren hallinnan ja tehokkaan käytön edistämiseksi. Toimenpiteenä on myös selvittää mahdollisuuksia kannustaa pitkäjänteisyyteen ja vain tarpeen mukaisiin hankintoihin tarvehankinnoissa esimerkiksi niin, etteivät säästöt automaattisesti pienennä tulevaa määrärahaa, ellei saavutettu säästö ole pysyvä. Ruokapalveluiden vuonna 2021 toteutuvassa elintarvikekilpailutuksen kriteereissä edistetään ympäristöystävällisyyttä, vastuullisuutta ja Reilua kauppaa.

Yhdyskuntatoimen ohjelmassa vuonna 2021 toimenpiteitä on erityisesti pyöräliikenteen edistämiseksi. Toimenpiteillä mm. kartoitetaan keskeisten pyöräpysäköintipaikkojen laatua, määrää ja uusitaan telineitä sekä tuetaan pyöräilyä kaavamääräyksissä. Rakentamisen ohjauksessa tontinluovutuksissa ohjataan energiatehokkaisiin ratkaisuihin. Viherympäristöjen määrään ja laadun säilymistä edistetään mm. istuttamalla uusia ilmastonmuutoksen kestäviä puita kaupunkiin, madaltamalla viheralueiden hoitointensiteettiä ja määrittelemällä tärkeimmät säilytettävät viheralueet luonnonhoitosuunnitelmassa. (Viherympäristöihin liittyvät toimenpiteet on lisätty ohjelmaan yhdyskuntavaliokunnan käsittelyn 19.1.2021 jälkeen.)

Ohjelmassa muita keskeisiä toimenpiteitä ovat mm. rakennusten energiatehokkuushankkeiden PTS:n toteuttaminen ensimmäisten kohteiden, kuten jäähallin osalta. Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat -kaistan osalta edistetään ympäristötietoisuutta ja -osaamista kouluttamalla lisää ekotukihenkilöitä toimipisteisiin, rakentamalla ympäristötyön seurannan ja raportoinnin järjestelmää (ilmastovahti) ja tukemalla asukkaiden kestäviä elämäntapoja mm. Granikiihdyttämön ja viestinnän keinoin. Merkittävä teko hankintojen kestävyys edistämiseksi on siirtyminen sähkön hankinnassa uusiutuvaan sähkön (tuulisähköön).

Päästövähennystoimenpiteiden seuranta ja raportointi

Päästövähennystoimenpiteiden toteutumisista raportoidaan osana kaupungin talousarvioseurantaa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Toimenpiteiden seurantaa ja tiekartan toteutumista ja sen vaikuttavuuden seurantaa kehitetään osaksi kaupungin digitaalista tiedolla johtamisen ympäristöä. Tietoja yksittäisten toimenpiteiden etenemistä tullaan jatkossa esittämään kaupungin "*Hiilineutraali Grani*" -nettisivuille kautta.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee vuoden 2021 päästövähennysohjelmat tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

Toimialojen päästövähennysohjelmat vuodelle 2021